

Aloite kasvisruokavaihtoehdon tarjoamisesta kouluissa

Ruskon nuorisovaltuusto näkee, että olisi olennaista lisätä kouluruokailuun kasvisruokavaihtoehtoja, jotka ovat yhtä ravinteikkaita kuin muukin tarjottava ruoka. Täten myös normalisoitaisiin kasvisruoan syömistä jokapäiväisessä elämässä.

Kasvisruoka on tutkitusti ilmastoystävällisempää kuin liharuoka, ja kasvisruoan arvellaan tulevaisuudessa yleistyvän. Koulutuksen on tarkoitus valmistaa oppilaita elämään, joten kasvisruokavaihtoehto tarjoaisi tutustumisen lihalle vaihtoehtoisin aterioihin jo koulussa. Lisäksi kasvisruoka on liharuokaa eettisempää.

Nykyään kasvisruokaa saadakseen tulee asiasta tehdä erillinen ilmoitus ja se vaatii keskustelun terveydenhoitajan kanssa, jotta kasvisruokavalioon siirtyvä ymmärtää minkä ravintoaineiden saanti tulee varmistaa ruokavaliossa, jos jättää lihatuotteet kokonaan pois. Tämä lisää kynnystä kasvisruoan syömiseen. Lisäksi käytäntö ei edesauta kasvisruoan normalisoinnissa – monille kasvisvaihtoehtoon kynnystä luo siihen tottumattomuus, sillä kasvisruokia ei ole koulussa monia, ja kotona ruokailutottumukset vaihtelevat perheestä riippuen. Monissa yläkouluissa, esimerkiksi Turussa, kasvisruoka on normaali osa kouluruokaa. Kyseinen vaihtoehto tarjotaan kaikille kaikkien ruokailujen yhteydessä. Liedossa taas ollaan viety asia astetta pidemmälle ja vaihtoehto on myös alakouluissa päivittäin. Rusko voisi olla siis asiassa edelläkävijöiden joukossa, mikäli vaihtoehto tarjottaisiin myös alakouluissa.

Vaihtoehto ei pakottaisi ketään syömään kasvisruokaa, vaan se tarjoaisi vaihtoehdon tutustua siihen. Ruokailija voisi siis valita joko kasvis- tai lihavaihtoehdon tai molemmat. Ruskon nuorisovaltuuston teettämässä kyselyssä myös pyydettiin kasvisruokavaihtoehdon lisäämistä kouluihin.

Ala- ja yläkoulujen oppilaiden lisäksi vaihtoehto olisi tarjolla myös kouluilla ruokaileville Ruskon kunnan työntekijöille.

Kasvisruokavaihtoehdolla tarjottaisiin oppilaille enemmän valinnanvaraa ruokailuun, kuten heillä tulee tulevaisuudessakin olemaan. Se myös auttaisi vastaamaan nuorten

ilmastohuoliin olevalla ilmastoystävällisempi vaihtoehto. Kuitenkin liharuokaa olisi myös tarjolla tulevaisuudessa sitä haluaville.

Ruokapalvelupäällikön kanssa käytyjen keskustelujen perusteella alustava arvio vuoden kokeilun kustannuksista olisi 15 000 € osa-aikaiseen henkilöresurssiin ja 19 000 € elintarvikeresursseihin, jotta ruokaa saadaan riittämään kaikkiin kouluyksiköihin eli ruokaa olisi varattu yhteensä noin sadalle ihmiselle, eli yhteensä kokeilu maksaisi noin 34 000 €. Kokeilun alussa ruokaa tehtäisiin päivittäin kokeileva määrä, ettei turhaa ruokahävikkiä syntyisi, eli jos jokin ruoka on odotettua suosittumpi sitä ei todennäköisesti riitä kaikille ensimmäisellä kerralla, kun sitä on. Toiselle kerralle suosittua ruokaa varattaisiin enemmän. Vuoden 2023 alussa olisi ideaali aika tehdä kokeilu, sillä hyvinvointialueen ruoat siirtyvät pois ruokapalveluiden vastuualueelta, jolloin ruokapalveluille jäisi tilaa tehdä vaihtoehtoista kasvisruokaa. Myös liharuokan menekki todennäköisesti pienenesi, kun oppilaat syövät myös kasvisvaihtoehtoa.

Konkreettisesti, näistä syistä Ruskon nuorisovaltuusto esittää, että Ruskolla varattaisiin tarvittavat henkilö- ja elintarvikeresurssit ruokapalveluille kasvisruokakokeilun järjestämiseksi Ruskon kouluihin vuodelle 2023. Kokeilun tulisi kestää koko vuoden, jotta vaihtoehtoon tutustumiseen olisi mahdollisuus. Tällöin myös ruokailijoilla olisi aikaa tottua kasvisruokavaihtoehtoon. Vuosi olisi myös tarpeeksi pitkä aikaväli, jotta saataisiin kartoitettua tarpeeksi kasvisruokavaihtoehdon toimivuutta. Alakouluihin vaihtoehdon tarjoaminen mahdollistaisi negatiivisten asenteiden välttämisen ja samassa, kun tottuu kouluruokaan, tottuisi myös kasvisvaihtoehtoon osana kouluruokailua.

Ruskon nuorisovaltuusto 19.4.2022